

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla az Albrechtné dr. Fejes Ilona pártfogó ügyvéd (8000 Székesfehérvár, Budai u. 174.) által képviselt (.....) felperesnek a (.....) alperes elleni kártérítés iránti perében a Fejér Megyei Bíróság 2007. május 24-én kelt 17.G.40.026/2007/7. számú ítélete ellen a felperes fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A pártfogó ügyvéd (Albrechtné dr. Fejes Ilona ügyvéd, 8000 Székesfehérvár, Budai utca 174.) 6.000 (hatezer) forint másodfokú munkadíját és a le nem rótt 7.000 (hétézer) forint fellebbezési eljárási illeték összegét az állam viseli.

Megkeresi a Gazdasági Hivatalt, hogy a pártfogó ügyvéd munkadíját a pártfogó ügyvédnek fizesse ki.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Felperes, és néhai a (továbbiakban alperesi jogelőd) tagjai voltak.

(Alperesi jogelőd 2008. január 18-án jogutódlással, átalakulással megszűnt, jogutódja alperes lett.)

Az alperesi jogelőd igazgatósága és felügyelő bizottsága 2005. május 5-én együttes ülést tartott, és 2/2005./V.5./ számú igazgatósági és felügyelő bizottsági határozattal úgy döntött, a „..... család által 100 % alatt felvásárolt üzletrészeket 100 %-os áron hajlandók átvenni." A határozat rögzítette, az ajánlatot a szövetkezet 30 napig tartja fenn, „abban az esetben, ha a vázolt koncepciót a család nem fogadja el, bírósághoz fordulhat." Felperes tekintetében a határozat tartalmazta alanyi és nem alanyi jogú üzletrésze értékét, s azt is, „a vagyoni elemek osztásánál, nevesítésénél a maximális pontot éri el, melyet az alaprészjegy befizetési kötelezettségének teljesítése és a nevére szóló 39.700 forint értékű üzletrész határoz meg, mint arányszám", míg az alanyi jogú üzletrésszel nem rendelkezőnál és azt, „a vagyoni elemek osztásánál, nevesítésénél az alaprészjegy befizetési kötelezettségek teljesítése vehető figyelembe."

Felperes, és a határozat alaki és tartalmi okból való jogsértő voltára hivatkozással felülvizsgálat iránti pert indítottak. Egyebek mellett állították, a határozat azon okból is jogsértő, az átalakulásra vonatkozó rendelkezést tartalmaz azáltal, hogy a vagyonnevesítés esetén az alperesi jogelőd a határozatban foglaltak szerint fogja az üzletrészeket elszámolni. Keresetükre mindhárman lerótták a 21.000 forint illetéket.

A Fejér Megyei Bíróság 2005. november 22-én kelt 5.G.40.071/2005/6. számú ítéletével a keresetet elutasította. Az ítélet indokolásában kifejtette, a határozat csupán üzleti ajánlat volt felperes felé, s mint ilyen, se jogszabályba, se alapszabályba nem ütközik, de az rá nézve kötelező rendelkezést sem tartalmaz. Rámutatott, alperesi jogelőd az átalakulást még el sem határozta, ezért nincs jogi relevanciája a határozat azon mondatának, a vagyoni elemek osztásánál, nevesítésénél mit fognak figyelembe venni. A határozat pedig már nem is hatályos, az abban foglaltakat az alperesi jogelőd csak 30 napig tartotta fenn.

Az ítélettel szemben felperes és társai fellebbeztek, fellebbezésükre valamennyien lerótták a 24.000 forint fellebbezési illetéket. időközben elhunyt, ezt követően felperes és fellebbezéseiket visszavonták.

Felperes a 2007. január 31-én fizetési meghagyással indult, ellentmondás folytán perré alakult eljárásban kártérítés jogcímén alperest 97.000 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az 1992. évi I. törvény 70.§-a alapján. Arra hivatkozott, a 2/2005./V.5./ igazgatósági és felügyelő bizottsági határozat felülvizsgálata iránti perben pertársaival együtt pervesztes lett, s ezzel összefüggésben 63.000 forint lerótt kereseti illetékből 24.000 forint lerótt fellebbezési illetékből és 10.000 forint készkiadásból álló költség merült fel. Előadta, és felmerült költségét, mint engedményes érvényesíti. Állította, alperes jogsértően tette az árajánlatot határozati formában, kárt jogellenesen azzal

okozta, az igazgatóság a döntését határozatba foglalta, ugyanis semmilyen jogszabály nem kötelezi a határozati formában történő döntéshozatalra. A határozat azonban nemcsak árajánlatot, hanem arra is tartalmazott döntést, az átalakulás során üzletrészük milyen módon kerül számításba vételre, mindezek alapján kényszerültek a perindításra. Amennyiben ugyanis nem nyújtottak volna be keresetet, az átalakulás során az abban foglaltakat alperesi jogelőd alkalmazhatta volna velük szemben. Állította azt is, a határozatban félrevezető volt a bírósághoz fordulás lehetőségének megjelölése.

Alperes a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte. A keresetet jogalapjában vitatta, összecszerűségében nem. Előadta, a kialakult gyakorlat szerint a testületi döntésekről határozatot hoznak, s abban mindenkor szerepeltetik a jogorvoslati lehetőséget. Jelen esetben a döntést testület hozta, tehát szükséges volt a határozati forma. Vitatta, hogy a sérelmezett határozat átalakulásról döntött volna, csupán árajánlat megtételére került sor. Felperes önként dönthette el, indít-e pert, a kereset elutasításának jogkövetkezményét viselni tartozik.

Az elsőfokú bíróság 2007. május 24-én kelt 17.G.40.026/2007/7. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte felperest 10.200 forint perköltség megfizetésére. Kifejtette, az alperesi jogelőd működésére irányadó, 1992. évi I. törvény (Sztv.) 70.§-a szerint alkalmazandó Ptk. 339.§ (1) bekezdése értelmében a kártérítési felelősség megállapításának egyik feltétele a jogellenes magatartás. Az Sztv. 28., 29. §-ából, a 15.§ b) pontjából, a 17.§ (2) bekezdés c) pontjából az következik, az igazgatóság testületként működik, s a több tagból álló testület a döntését nyilvánvalóan csak szavazás útján hozhatja meg, s az említett rendelkezések tükrében nem jogszabályellenes a testületi döntést határozatnak nevezni. Ezért az igazgatóság magatartása nem volt jogellenes, kártérítési felelősséget megalapozó. Figyelemmel volt továbbá arra is, a felülvizsgálati kereset a támadott határozat jogszerű, alapszabályt nem sértő volta miatt került elutasításra, s az ítélet első fokon jogerőre emelkedett. A per eldöntése szempontjából pedig közömbös, hogy a fellebbezés visszavonására elhunytja miatt került sor. Rámutatott, a felperes szabad akaratából döntött a perindításról, számolnia kellett a pervesztés lehetőségével is, az alapvető eljárásjogi elvek sérelmét jelentené, ha a pervesztés fél kártérítés címén érvényesíthetné a pernyertes féllel szemben perköltségigényét.

Az ítélettel szemben felperes fellebbezett az elsőfokú bíróság által 2007. július 2-án kirendelt pártfogó ügyvéd útján. A fellebbezését 2007. augusztus 7-én kiegészítette. Elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, alperes kereset szerinti marasztalását, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Sérelmezte, az ítélet nem tartalmazza, alperes az Sztv. 70. §-a szerint tartozik a jogellenesen okozott kárt megtéríteni. Továbbra is hivatkozott arra, a határozat egyebek mellett átalakuláshoz

kapcsolódó döntést is tartalmazott, s a Fejér Megyei Bíróság annak ellenére nem helyezte hatályon kívül, hogy megállapította, az átalakulás még elhatározásra sem került. Hangsúlyozta, alperesi jogelőd határozatilag kívánta kötelezni őket a vásárolt üzletrészek értékesítésére, s továbbá így kívánták a vásárolt üzletrészeket kizárni a vagyoni elemek osztásából. Határozati formában pedig azon okból hozta döntését, annak végrehajtása kötelező, ezért is biztosított a jogorvoslat a határozat ellen. Változatlanul állította, az igazgatóság magatartása jogellenes volt, a vagyoni elemek osztása a közgyűlés határhörébe tartozik, határozata idő előtti is volt, mint ahogy erre a Fejér Megyei Bíróság is rámutatott. Utalt a BH. 1994.605. számú jogesetre azzal, az igazgatóság döntését állásfoglalásként is hozhatja. Arra az álláspontra helyezkedett, a határozati forma alkalmazása megtévesztő, önmagában ellentmondó is volt azzal, hogy 30 napos ajánlati kötöttség szerepelt benne, ugyanakkor jogorvoslati lehetőséget is tartalmazott. Ez értelmezési nehézséget okozott, mivel nem volt világosan és egyértelműen megállapítható, az csak árajánlattétel. Amennyiben nem tartalmazza a bírósághoz fordulás lehetőségét, nem nyújtott volna be keresetet, és nem terhelték volna rá a perköltséget, mellyel kára keletkezett. A károkozás pedig jogellenes, nem szükséges, hogy konkrét jogszabályhelyre történő hivatkozással kelljen megjelölni a károkozó magatartás által megsértett jogszabályt. Alperesi jogelőd megtévesztő magatartása vezetett a per megindításához, perköltségből eredő kára bekövetkeztéhez.

(A másodfokú eljárás tartama alatt felperes alperest perbevonta, a Fővárosi Ítéltábla a perbeli jogutódlást 2009. február 2-án kelt 2. sorszámú végzésével megállapította.)

Alperes ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A 2007. július 1-jéig hatályban volt, de a jelen eljárásban még alkalmazandó szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény (Sztv.) tartalmazott rendelkezést a szövetkezetek szervezetére és működésére, a szövetkezet szervei által hozott határozatokkal szembeni jogorvoslatra nézve.

A 28.§ (1) bekezdése értelmében az ötven fős, vagy ennél nagyobb taglétszámú szövetkezeteknél legalább három tagú igazgatóság működött.

A 29.§ (1) bekezdése szerint az igazgatóság feladatát a szövetkezet tevékenységének irányítása képezte.

A 13.§ úgy rendelkezett, ha a szövetkezet tagja sérelmet szenvedett - ide nem értve a munkaviszony jellegű jogviszony keretében történő munkavégzéssel kapcsolatos sérelmet - a szövetkezet vagy szervei által hozott olyan határozat folytán, amely e törvény rendelkezéseibe, más jogszabályba, az alapszabályba vagy más önkormányzati szabályba ütközik, a tag kérheti a bíróságtól a jogsértő határozat felülvizsgálatát. Ez a jog érvényesen nem zárható ki.

A (2) bekezdés kimondta, a jogsértő határozat felülvizsgálására irányuló keresetet - jogvesztés terhe mellett - a határozat meghozatalától, a kizárást kimondó határozatnak a tag részére történő kézbesítésétől számított harminc nap alatt a szövetkezet ellen kell megindítani.

A 70.§ (1) bekezdése értelmében a szövetkezet a tagjának jogellenesen okozott kárért a polgári jogi felelősség általános szabályai szerint tartozott felelősséggel.

Az idézett rendelkezésekből leszűrhető, a tag a szövetkezet szerve, így az igazgatóság által hozott jogsértő vagy jogsértőnek vélt határozattal szemben jogvesztő határidőn belül nyújthat be felülvizsgálat iránti keresetet. A határidő jogvesztő jellegéből pedig az következik, e határidőn belül kell előadni a sérelmezett határozat tekintetében valamennyi olyan hatályon kívül helyezést megalapozó okot, indokot, amelyre a sérelmet szenvedett tag a keresetét alapítja, ideértve azt is, ha a szövetkezet szerve döntésének határozati formában történt meghozatalát sérelmezi, tekinti jogsértőnek. A tag a perben a jogvesztő határidőn túl, illetőleg a kereset esetleges elutasítása esetén újabb perben a határozathozatal utóbb már nem teheti vitássá, a határozatot ismételten nem támadhatja, a határozat felülvizsgálat iránti kereset jogerős elbírálásából következőn a határozat érdemben már nem vizsgálható felül.

A tag határozat felülvizsgálata iránti perben történt pervesztessége pedig a szövetkezettel szemben kártérítési igényt nem teremt.

Az adott ügyben a felperes és társai a sérelmesnek, jogsértőnek vélt 2/2005./V.5/ számú igazgatósági és felügyelő bizottsági határozat felülvizsgálata iránt jogvesztő határidőben keresetet nyújtottak be. A Fejér Megyei Bíróság felülvizsgálati perben hozott, jogerőre emelkedett ítéletéből megállapíthatóan a felek nem tették a per tárgyává a határozati döntésforma jogsértő voltát.

A fent kifejtettekre tekintettel pedig a jelen eljárásban a felperes keresete semmilyen okra alapítva nem nyithat utat a már jogerősen elbírált határozat újbóli felülvizsgálatának, ezért az sem volt vizsgálható, az igazgatóság jogszerűen döntött-e határozattal.

A Fővárosi Ítéltábla ugyanakkor osztja az elsőfokú bíróság azon álláspontját, a felperes pervesztességére alapított kártérítési igénye megalapozatlan. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, felperesnek a per megindításakor a pervesztességének lehetőségével, az ebből származó költségeinek viselésével is számolnia kellett, s az ügy megítélése szempontjából közömbös, hogy az elutasító ítélet milyen okból emelkedett jogerőre.

A Fővárosi Ítéltábla az e körben kifejtetteket csupán annyiban egészíti ki, a kereset elutasításához vezető téves jogi álláspont sem alapozhat meg alperessel szemben kártérítési igényt.

Mindezekre figyelemmel a fellebbezés nem vezethetett eredményre.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - részben a fenti eltérő indokolással - a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A pártfogó ügyvéd áfát nem tartalmazó munkadíját a Fővárosi Ítéltábla a 7/2002.(III.30.) IM rendelet (IM rendelet) 1.§ (1), (3) és (4) bekezdése, a kirendelés időpontjában hatályos 5.§ (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdése, 2008. évi CII. törvény 56.§ (4) bekezdése alapján állapította meg, míg annak viseléséről és a Gazdasági Hivatal megkereséséről az IM rendelet ugyancsak a kirendelés időpontjában hatályos 5.§ (3) és (6) bekezdése alapján rendelkezett.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 7.000 forint másodfokú fellebbezési illeték állam általi viseléséről történő rendelkezés a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-án alapul.

A másodfokú eljárásban alperesnek költsége nem merült fel, ezért a Fővárosi Ítéltábla e körben a határozathozatalt mellőzte.

Budapest, 2009. június 11.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Felker László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Sárközi Veronika
bíróági ügyintéző